



Een korte introductie

Plan Radix, een korte introductie

Plan Radix is een langlopend, kunstzinnig landschaps-onderzoek, uitgevoerd door zelf benoemd en onbezoldigd projectleider Paul van der Lee. Op de website planradix.nl doet hij sinds 2010 met enige regelmaat verslag van de inmiddels vele onderzoeksresultaten, o.a. vervat in 14 virtuele publicaties.

Het onderzoek is geworteld in de vervreemdende constatering dat de natuur, als drager van het landschap, de mens tegelijkertijd confronteert met grote schoonheid (kleur, licht, ruimte) én vergaande lelijkheid (ziektes, rampen, rotting).

Deze moeilijk te rijmen tegenstelling heeft de mens gepareerd door de natuur esthetische waarde toe te kennen. Die waarde kan als mooi worden ervaren, maar ook als huivering-wekkend (subliem, numineus).

Het respect voor, de frustratie over, en de onderworpenheid aan die esthetisch kracht viert de mens door kunst te maken en daarmee zijn eigen parallelle, scheppende vermogen te tonen. De mens spiegelt daarin de natuur om zo enigermate het gevoel van controle te behouden over zijn wonderlijke, driftige, kwetsbare en halfzacht bewuste bestaan.

In de laatste anderhalve eeuw hebben de moderne en hedendaagse kunsten dan ook via vele vreemde stuipen vergaande vrijheid opgeëist om net zo gelijktijdig onbegrijpelijk mooi én lelijk te mogen zijn als de natuur zelf (vgl. Duchamp/Von Freytag; hun pisbak uit 1917 werd in 2004 uitgeroepen tot invloedrijkste kunstwerk van de 20e eeuw.).

Sinds 2010 doorkruist de z.b. en onbez. projectleider van Plan Radix de natuur – met als kerngebied de oevers van de Heidenhoekse Vloed tussen Zelhem en Slangenburg (z.o.z.) – om ten dienste van de kunstminnende mensheid zicht te krijgen op

de mogelijkheden voor een harmonieuze herworteling van de relatie tussen kunst en natuur.

In de loop der jaren bleek dat dit niet te doen was op de gebruikelijke westerse manier, gericht op het debiteren van eenduidige en doelgerichte simplificaties. In tegendeel, net als de natuur kreeg Plan Radix een woekerend karakter, dat derhalve alle kanten opgaat.

Gelukkig heeft de Franse filosoof Gilles Deleuze overtuigend beredeneerd dat dit woekerende, niet-hiërarchische en non-lineaire werken en denken – door hem ‘rizomatisch’ genoemd – een valide methode is.

Zo heeft Plan Radix een aantal scheuten geproduceerd (esthetisch, cultuurhistorisch, kunsttheoretisch e.d.) die ieder voor zich aan de wilde wortelstok van het kerngebied zijn ontsproten. Waarvan akte op de site.

In 2023 bereikte het onderzoek een punt waarop Plan Radix begon voort te woekeren in de voetsporen van de mathematische fysica met de schuchtere verkenning van fascinerende verschijnselen als $1+1=2$, 1,618, de rij van Fibonacci en de fractal.

Maar soms wordt woeker gestuit. Adequate groei in de richting van een eigen Radixwaardige wiskundige spiegeling van het landschap bleef vooralsnog steken op de rekenkundige beperkingen van de projectleider.

De jonge scheuten die voor Plan Radix in het verschiets liggen, zijn daarom ondergronds bezig rizomatische richting te zoeken om vervolgens ook op belendend terrein de kop op te steken.

Waar en wanneer? Wij zullen zien.